

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, imamo nedelje in praznike, cel teden po postu prejemo za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Hohenzollerska germanizacija.

Že 18. septembra leta 1796. je izrazil Friderik Viljem II. naj se pazi »auf gute deutsche Landwirte, dass auf adeliche Rechte konferierte Güter nicht wieder in die Hände der vormahligen Pohlen kommen«. In da prakticira sam to teorijo, je jednostavno vtaknil vsa cerkvena posestva in posestva krone v žep. In bilo je to lep kos posestva (»ein Domänenareal von 1500 Geviertmeilen«). Misel, katero je ta vladar tako značilno realizoval, je obenem bistvo vse Hohenzollerske germanizacije pruskih Poljakov.

Konstituiral se je takrat nekaj konzorcij, kajti nemški »junkeri« so hoteli pridobljena posestva porabiti zase.

V tem znamenitem konzorciju je bil itak dovolj znani minister Hoym, kraljev ljubljene general Bischoffwerder, neki zločinski lakaj Triebenfeld, ki je bil preje sluga pri raznih poljskih aristokrati, kateri so ga pa radi tatvine odpustili, in končno je prišel še soprog kraljeve metrese, znani dvorni sluga Ritz. Ti so bili prvi organi hohenzollerske germanizacije, — v znamenju najumazanejšega sleparstva se je ista pričela. Ta konzorcij navadnih sleparjev je vplival toliko na kralja, da je izdal preje citirano kabinetno odredbo od 18. septembra 1796. In sedaj se je germaniziralo na vseh krajih in koncih. Od države Poljakom vzeta posestva je cenil konzorcij grozovito nizko. Po tej nizki ceni jih je prodal potem »auf gute deutsche Landwirte«, ali pa jih je prepustil celo zastoj kot takozvane »Gratulgüter«. In — »die guten deutschen Landwirte« so plačali konzorciju lepo svotico napitnine, sami so pa posestva prodali z dobrim dobičkom dalje...

»Neue Zeit« v Stuttgartu demonstira to svojo trditev tudi na par eksaktnih slučajih. Bischoffwerderju samemu se je podelilo posestvo, kojega je cenil konzorcij za 18.000 talarjev; vredno pa je bilo

posestvo 191.000 in Bischoffwerder ga je prodal za 115.000 talarjev. Tajnemu svetniku pl. Goldbecku se je podelilo posestvo, cenjeno za 28.600 talarjev, vredno pa veliko več, ker je mož dobil zanj precej, 80.000 talarjev. Grof Lukichau je dobil za 84.000 talarjev cenjena posestva; prodal jih je za 800.000 talarjev. Za 26.000 talarjev je kupil 8 domov; vsako teh domov je prodal za 90.000 talarjev. General plem. Kuchel je kupil za 30.000 talarjev domeno, katero je v par dneh naprej prodal za 130.000; imel je majhen dobiček 100.000 talarjev. Znani vojskovodja Blücher je dobil tudi posestva; en del je zakrkal v jedni noči, drug del je prodal nekemu trgovcu v Elbingu za 140.000 talarjev, ne da bi jih kdaj videl. To so bili lepi »kšefti«, prvi uspehi hohenzollerske germanizacije, katero se hoče še danes obdati s sijajem nacionalnega navdušenja!

Po tem velikanskem »švindlu« je germanizacija malo počivala. To je bilo v času Napoleona I., ki je znal tako znamenito nemškega Mihelna pognati v kozji rog. Ko je Napoleon Veliki padel, se je pričela zopet germanizacija pruskih Poljakov. Leta 1830. je bil namreč ponesrečeni revolucijski poskus Poljakov, ki je bil povod novih vladnih represalij. Že leta 1833. je izšla zopet kraljeva kabinetna odredba, ki je kar naravnost in odkritosrečno izjavila, da se sme prodati sodno subhastirana posestva le na Nemce, in to je bilo v času, ko so Poljaki prišli vsled revolucije na boben!

Leta 1846. je pričela tretja nuansa hohenzollerske germanizacije.

Takrat je bila ravno nova revolucija krvavo pobita. V Berlinu se je osnovala cela velika akcijska družba, da je prodajala poljska posestva Nemcem. In to družbo so podpirali ter protežirali Hohenzollerji sami! Veliki poljski proces iz leta 1847. ji je dal dovolj materiala.

Poljaki so sedaj mirovali, — bil je to mir groba, tembolj očividni, ker je sledil mrzlični éri revolucijskih pretresov.

Bankerotni nemški junkerji pa so hrepeli po novi germanizaciji, po novem rešilnem aparatu za svojo mizerijo. In to je najumazanejša stran te cele stvari, da se je i tukaj vsesal kramarski duh, da so barantali i tukaj nemški dostojanstveniki, ljudstvo pa slepili s frazami, da branijo nemštvo pred napadom Slovanov.

»Der Mann von Eisen und Blut«, heros preteklega stoletja, Bismarck, je zopet ponovil staro germanizacijo. Izdal je zakone leta 1886. in leta 1888. In pred nekaj tedni je deželni zbor napredoval v tem duhu Bismarcka, — dovolil je zopet četrt milijarde za poljski »Ansiedlungsfond«. V štadiju teh fondov se nahaja sedaj germanizacija in zdi se nam, da opravičujejo dejstva člankarja »Neue Zeit«, ki pravi: »Die Rettungsbank für verkrachte Junker funktioniert jetzt tadellos...«

Zadnji govor Viljema II. je zopet debato o tej germanizaciji, o tem obupnem boju spravil na dnevni red. Žalostno je to, da je moglo tako daleč priti, da je branil Poljake v Prusiji — Čeh Klofáč. Zdi se nam, da je povsem umevno, če vpraša vsakdo: Kje so bili v tem trenutku poslanci poljskega kluba? Zakaj so oni molčali?... Opravičenost tega vprašanja se nam zdi gotova.

V velikanskem boju pruskih Poljakov pa bode zmagala vstrajnost. Poljaki, ki doslej niso izgubili ničesar, morajo tudi znanprej vedeti in videti, da jih hočejo Hohenzollerji uničiti — ekonomično. In ekonomičen mora biti tudi njihov odpor, da jih ne bode uničilo prusko imperatorstvo, to sledi iz dejstva, da so i pruski Poljaki — Poljaki!...

V Ljubljani, 19. junija.

Državni zbor.

Skoraj brez disonance se je zaključilo državnozbornsko zasedanje, ako ne vpoštevamo Klofáčevega govora. Na dnevnem redu je bilo včeraj 29 imunitetnih zadev, a rešile so se le one glede Wolfa in Schalka. Dočim Wolfa ni bilo v zbor-

nico, je Schalk sam zahteval svojo izročitev. Zbornica je sklenila, oba poslancu izročiti. Predsednik je prosil za pooblaščenje, da čestita cesarju k zaroki nadvojvodinje Marije Anunciate, nadalje je naznanil, da so vsi predlagatelji odtegnili svoje nujne predloge razun posl. Klofáča v zadevi brezdelnosti v Pragi in okolici. Nujnost tega predloga pa se je odklonila. Na dnevnem redu je bil zakon o jamstvu pri neizgovorah na železnicah, parobrodih itd. Poročevalec Pattai je zahteval, da se jamstvo raztegne tudi na avtomobile, a Březnovský je predlagal, da se je ozirati tudi na rudokope. Zakon se sprejme v drugem in tretjem branju. Potem so odgovarjali ministri na razne interpelacije. Pravosodni minister je odgovoril med drugimi tudi na dr. Šusteršičevo zaradi porabe ljubljanskih kaznjencev pri preseljevanju, na dr. Ferjančičevo v zadevi imenovanja jezikovno nesposobnega sodnega uradnika za Kočevje, Žičkarjevo zaradi zemljeknjiznega uradovanja v Ptuj itd. Ministrski predsednik je ostro odgovarjal posl. Klofáču na interpelacijo zaradi govora nemškega državnega kancelarja pri poljskem vprašanju. Körberjev odgovor je razkačil Klofáča in njegove tovariše. Klofáč je med drugim rekel: »Iz odgovora ministrskega predsednika se vidi, da nima nikakega spoštovanja pred parlamentarizmom. On je zelo poetičen, toda prestrašpeten je, povedati Prusom resnico. Molči in cela vlada molči. Vlada molči, ko se iztiravajo slovanski delavci iz Nemčije. Korajžo ima le proti nam, proti Slovanom. Mi nimamo parlamenta, temuč smo le podružnica pruskega parlamenta«. Klofáčev predlog, naj se o Körberjevem odgovoru otvori debata, se odkloni. Poljaki so glasovali ali za odklonitev, ali pa so zapustili dvorano. Predsednik je nato zaključil zasedanje ter želel poslancem vse se se počitnice.

Zasedanje odgodeno.

Od 17. oktobra m. l. do včeraj je trajalo zasedanje državnega zbora, torej

LISTEK

Ura.

Osebe:

La Gourdiche, star boulevardir.

Pomponnette, mlada boulevardirka.

Prvo dejanje.

Zvečer ob devetih na boulevardu v Parizu. — La Gourdiche stopi iz restavracije, kjer ga je spravil izborni obed v izvrstno voljo. S cilindrom, ki si ga je pomaknil malo postrani in nazaj, stopa samozavestno naprej ter tiho poje pesemco. Deset korakov pred njim stopica precej naglo okusna gospica Pomponnette. La Gourdiche prekine svojo pesemco, porine svoj osmerorefleksni klobuk v malo ravnejšo smer, je s par koraki na strani gospice Pomponnette, ozre se s svojim večjim pogledom v njen nos, vidi takoj, da je dražestna, in razmišlja trenotek, kako bi se jej pridružil na najlepši način.

La Gourdiche. Oprostite, cenjena gospica, ali bi mi dovolili, da vas spremim?

Pomponnette (se odurno umika in se kaže prestrašeno; malo ljubeznivo). Hvala, gospod!

La Gourdiche. Ali vzbujam v vas tako grozo?

Pomponnette. O, pustite me, prosim, gospod! Motite se prav gotovo in izgubljate svoj čas.

La Gourdiche (jako galantno). Verujte mi, cenjena gospica, da ta prvi trenotek, ki sem ga preživel na vaši strani, nikakor ni izgubljen čas, temveč je zame eden najslajših...

Pomponnette. To me veseli za vas, a tudi zadnji bo — odidite s to veselo zavestjo!

La Gourdiche (nežno, a trpk). O, okrutnica!

Pomponnette. Kaj — okrutnica! Ali naj se morda z različnimi ljubeznivostmi kompromitujem? Pod kako pretvezo pa naj vam služim v zabavo? Ali vas morda poznam?

La Gourdiche (zbere vso svojo logiko). Predno se dva poznata, se morata vendar seznaniti.

Pomponnette. Prosim vas še enkrat, da me pustite v miru.

La Gourdiche. Oh, draga gospica, ne podite me! Ne morem se odločiti, da bi vas ostavil.

Pomponnette. Prosim, gospod, ne silite še nadalje vame... Tu se snidem z nekim prijateljem; in če bi me videl z vami, bi mi bilo jako neprijetno.

La Gourdiche. In naj mi ne bo niti dovoljeno, da vas vidim zopet?

Pomponnette. Ako bo hotel to slučaj. Morda me zopet srečate tu, ker pridem čestokrat tod mimo.

La Gourdiche. Slučaj!... Vas srečati... To je prenegotovo... Kako naj se zanesem na to?

Pomponnette. Bedak stari!

La Gourdiche. Kaj pravite?

Pomponnette. Nič, prav nič, samo neko misel...

La Gourdiche. Dovolite mi vendar sestanek.

Pomponnette. Grom in strela, prav lahko bi prevzeli mesto mučitelja. Pojdite! No, končno, dobro, jutri zvečer na istem uličnem ovinku, ob isti uri. Ali vam je prav?

La Gourdiche. O, seveda mi je! Ali pa pridete tudi — zanesljivo?

Pomponnette. Jaz ne lažem nikdar. Na svidenje!

La Gourdiche. Kako se vam pa mudi! Počakajte vendar še minuto. (Premišlja). Aha! Ko bi hoteli biti prav ljubeznivi... toda ne... Preveč bi se smejali... Ne upam se, prositi vas tega.

Pomponnette. Česa pa?

La Gourdiche. Da bil bil popolnoma gotov, da pridete na sestanek, bi imel rad... bi imel rad... oh, to je pre-smušeno!

Pomponnette. No, zinite vendar! La Gourdiche. Imel bi rad zastavilo.

Pomponnette (se začne krohotati).

To pa ni slabo. Komičen tič ste, zares smešen tič! Kaj naj vam neki dam? Ali hočete... (Išče po svojih žepih). Čakajte, ali hočete ta preluknjani sou? (Mu da sou).

La Gourdiche. Sou! Ali pridete ponj?

Pomponnette. Bodite mirni! Jako praznoverna sem, in to je moj talisman. Na svidenje jutri; izginiti moram.

La Gourdiche (jo prime za roko, katero lahno stisne). Na svidenje jutri ob devetih 30 na ovinku te ceste!

Drugo dejanje.

Naslednjega večera na določenem sestanku.

La Gourdiche. (Njegov dotlej tužni obraz razjasni nakrat srečen nasmeh, ker zapazi gospico Pomponnette. Hiti jej nasproti.) Dober večer, draga gospica. Oh, kako sem vendar srečen... Ko bi vedeli...

Pomponnette. Nikari se preveč ne veselite...

La Gourdiche. Zakaj? Kaj pa je?

Pomponnette. Vrnite mi najprej moj talisman.

La Gourdiche. (Jej vroči najprej sou od prejšnjega večera, katerega je že držal mej prsti.) Tu! Toda še enkrat, kaj pa je?

Pomponnette. Nič hudega. Samo ne delajte tacega obraza, ker se res ne

8 mesecev. Seveda je bil po božiču mesec dolg odmor, torej v resnici le 7 mesecev. Med zasedanjem državnega zbora pa so mesec dni zborovale tudi delegacije. Sedaj so sklicani deželni zbori, ki bodo imeli seje okoli 2 mesecev. Državni zbor pa se snide baje iznova že v septembru, tako da bodo poslanci v resnici mnogo delali. Ali po dolgi jalovi dobi, ko ni delal parlament ničesar, nego porajal le vedno nove krize in obstrukcijske škandale, je treba, da se zamujeno nadomesti. Volilci hočejo, da zbornica res dela, a ne samo velja. Priznati treba, da je zbornica svojo nalogo v minoletem zasedanju dobro opravila ter da je vlada z uspehom zadovoljna. Dognal se je ves proračun in razne vladne predloge, več manjših zakonov, prepoved terminske trgovine, odpravo mitnic in davek na vozne karte. Vlada je dobila torej poleg odobrenega proračuna še nov davek. Razmere so se torej zelo izpremenile. Še 9. decembra m. l. je bila vlada v strahu, da se parlamentarno delovanje zopet ustavi, in Koerber je poganjal parlament z najresnejšimi grožnjami. Volicem prinesejo poslanci nov davek, a tudi več dobrodošlih darov: odpravo mitnic, izboljšanje pokojnin uradničkim vdovam in sirotam, izboljšanje plače diurnistov in avskultantov ter odpis zemljišnega davka. Na mizo pa jim je vrhu tega položil Koerber še novi tiskovni zakon, ki tudi ni slabo darilo. Koerber je dosegel mnogo. Kot voditelj uradniškega ministrstva ni bil navezan na nobeno stran ter ni imel nobene stalne večine, nego si je pomagal od slučaja do slučaja. Pomagala mu je pri tem velika razkosanost strank, nesloga med Nemci, neskladnost med Slovani, in tako je krmaril svoj čolnček sicer vedno med skalami, a vendar le srečno in uspešno. Z nujnimi reformami in nujnimi gospodarskimi predlogami je znal Koerber pridobiti parlament za delo, da so se narodnostna nasprotja kazala manje kot v prejšnjih zasedanjih. Jezikovno vprašanje je ostalo nerešeno ter je odloženo. Parlament je delal kot stroj ter zadovoljil pred vsem vlado.

Afera Pavlovič v ogrskem državnem zboru.

Srbski državni poslanec Ljubomir Pavlovič je čakal na postaji Nagy-Kikinda na vlak. Na peronu so stali tudi srbski šolarji segedinskega internata, ki so prepevali ogrsko himno ter razne madjarske šovinistične pesmi. Poslanec je otroke nahručil, zakaj pojó kot Srbi take pesmi. Radi tega dogodka so imeli v ogrskem parlamentu velik škandal. Madjari so tulili kot besni, ponujali Srbu klofute, ga hoteli vreči iz dvorane ter ga pozivljali, naj ne pride več v zbornico. Pavlovič se pri tem ni vedel junaško: v zadregi je prosil tovariše Madjare, naj počakajo izida sodnijske preiskave ter zagotavljal, da je nedolžen. Če pa se izkaže, da je kriv, zastavlja svojo častno besedo, da odloži prostovoljno svoj mandat. Ali Madjari s tem niso bili zadovoljni. Želeli so, da se takoj

izplača. Nimate ... samo sreče nimava; to je vse. Danes zvečer mi namreč tudi ni mogoče ostati z vami; moj prijatelj me pričakuje.

La Gourdiche. O, ah ... vaš prijatelj je neznosen, prav res; vrag ga vzemi! ...

Pomponnette. Oh, pojdite, pojdite! Ne žalite ga radi tega in potolažite se! Jutri bom gotovo svobodna, in če bi hoteli priti tu sem ob isti uri ... ali hočete?

La Gourdiche. (Razjarjen.) Dá.

Pomponnette. Oh, kako ste to rekli! Hudi ste name ali pa me imate dovolj in ne pridete. To že vidim. V tem slučaju bi bilo boljše, da mi to takoj naravnost poveste.

La Gourdiche. Pač, pač, gotovo pridem.

Pomponnette. To je čudno, toda v vas sedaj nimam nikakega zaupanja več. Ali pridete gotovo?

La Gourdiche. Ako vam rečem!

Pomponnette. Da bom bolj gotova in ker se mi ne ljubi zaman okrog hoditi ... čujte! dajte mi zastavilo.

La Gourdiche. (Vidi se mu, da mu to jako laska in ga osrečuje). Oh, z največjim veseljem. Kaj pa hočete? (Išče

izključiti, da se mu vzame mandat ter se ga zapre kot veleizdajalca. Sam Szell je moral miriti zbornico, češ, da izid uradne preiskave je treba vendarle počakati. Ves dogodek je značilen za ogrske razmere. Celo Madjarom vedno poslušni in vladi vdani Srbi so začeli protestirati proti pomadjarovanju Slovanov. Celo Srbi ugovarjajo madjarskemu šovinizmu. Če je Pavlovič grajal otroke svojih rojakov, da prepevajo Slovane, torej tudi Srbe, zasmehujoče pesmi, je storil nekaj čisto naravnega. Ali seveda je Pavloviču že davno žal, da je pozabil za hip, da je ne le Srb, nego tudi ogrski podanik in sluga ogrske vlade. Madjari niso s svojo šovinistično politiko ničesar dosegli. Saksi nastopajo vedno pogumnejše proti Madjarom, dasi jim zapirajo urednike, Slovaki in Rumuni se ne udao, pa tudi Srbi so postali nezadovoljni ter revoltirajo proti besnemu terorizmu. In ker je Madjarov jedva polovica vsega prebivalstva na Ogrskem in ker se Slovaki, Rumuni, Srbi in Saksi hitreje množe kakor Madjari, tudi za bodočnost ne kaže ugodno za šovinizem Madjarije, v katere sredi itak ni sloge, nego se klerikalci nagibljejo k Slovanom.

Najnovejše politične vesti.

Gospodskazbornica bo v petkovi seji med drugimi tudi završila drugo branje vladne predloge o zvišanju pokojnin državnim uradnikom in njih vdovam in sirotam ter o odpisanju zemljišnega davka vsled ujm. — Reforme komitatne uprave so se sklenile na sestanku ogrskih velikih županov. — Za uvedbo dveletne vojaške službe se je začela v francoski zbornici danes glavna debata. — Nemiri v Španiji. Kmečki delavci v Andaluziji in Estremaduri so se uprli ter se postavili oboroženi celo zoper vojaštvo starih meščanskih gard. Mnogokje je prišlo že do streljanja. — Občine na Dunavi, katerim je mnogo na tem, da se obnovi pogodba s podunavsko parobrodno družbo, so poslale posebno deputacijo pod vodstvom posl. Beurle na Dunaj. — Ponemčevanje poljskih imen. Na višji ukaz pospešujejo oblasti izpremembe imen poljskih rodbin v nemška imena. Madjarski način! — Bülow — polkovnik. Povodom 50 letnice huzarskega polka, pri kojem je državni kancelar Bülow ritmojster v rezervi, ga je imenoval nemški cesar za polkovnika. — Češki klub je sklenil ves čas deželno zbornskega zasedanja ter po istem prirediti ljudske shode. — Saksonski kralj Albert bi obhajal danes 49 letnico svoje poroke, a zdravniki pravijo, da najbrže dneva ne preživi. — Zaradi kitajskih železnic se je doseglo sporazumljenje med Rusko, Angleško in Kitajsko.

Dopisi.

Z Bleda. Računski sklep za preteklo leto 1901 našega konsumnega društva je marsikateremu odprl oči, kateri

po svojih žepih in izvleče srebrno škatlico za užigalice). Ali hočete to?

Pomponnette. Tole? Nikakor ne! To vendar nima nikake vrednosti; mogoče je, da bi mi stvarico kar mirno pustili.

La Gourdiche (ves razburjen prikritega veselja). Ali hočete mojo uro? Kronometer za 2000 frankov? No, to je pa izdatna garancija, kaj? (Jej da uro).

Pomponnette. Dá, to vzamem. (Se polasti ure.) Jutri torej, na istem prostoru, ob istem času. Dogovorjeno?

La Gourdiche. Nepreklicno dogovorjeno.

Pomponnette. Na svidenje, gospod!

La Gourdiche. Na svidenje, predraga gospica! (Jej poljubi nežno roko in se poslovi poln nade in sladkega veselja od nje).

Tretje dejanje.

Naslednjega večera na dogovorjenem sestanku.

La Gourdiche (sam). Preklicana žabica, koliko časa me pušča capljati! Sedaj sem že pol ure tu. Lahko bi bila točna, saj ve, koliko je na uri; moja ura gre vedno izvrstno, niti eno sekundo prehitro ali prepočasno. Na, potrpite, počakajmo! ... (Čaka še.)

(Po francoskem — „Album“.)

jih je imel dozda zavezane. Pametnejši previdijo, kam pelje konsum, ako pojde po tej poti naprej, zato so pa bili pri obnem zboru tako glasni, da se je slišalo čez cesto. Imeli so dober vzrok za svojo kričečo kritiko. Ako pogledamo denarni promet, vidimo med prejemki 8667 kron izposojil, katerih so lani plačali samo 2160 K. Dolg je v 2½ letih narastel na 11.765 K, kar je ogromna svota za tako kratek čas poslovanja, posebno z ozirom na rezervni fond, kateri šteje borih 1778 kron. Čistega dobička so imeli celih 283 kron. Pri 67.732 K, katere so prejeli za blago, je to tako neznaten dobiček, da so kar občudovanja vredni možje, ki vodijo tako vzorno društvo, da more obstati. Seveda bodo rekli: Mi delamo s tako majhnim dobičkom zato, da konsumarji dobe blago kar najbolj po ceni. Ali tak izgovor je jalov! Ako bi naši trgovci koncem leta vtaknili tako malenkosten dobiček v žep, bi še krompirja v oblicah ne mogli kupiti za se in za svoje družine, nego bi morali zapreti svoje štacune in iti po svetu s trebuhom za kruhom. In čudno: Isti prodajajo ceneje, kakor se dobi v konsumu. Kdor ne verjame, naj poskusi, da se sam prepriča, ali je to istina ali ne. To je res uganka za previdne zadržnike, kateri ne verjamejo kar slepo svojim voditeljem, da morajo začeti preiščevati, če gre po pravi poti konsum naprej. — Vrednost blaga se ceni na 14.832 K 80 h., kdo je bil cenilec, se ne ve. Domači zadržniki niso strokovnjaki, ki bi znali vse blago natanko do vinarja preceniti, kajti tudi tega se je treba učiti. Gotovo je torej, da ta cenitev ni natančna vspricho njih nevednosti in trgovskih stvarih. Ako so tujega cenilca poklicali iz Ljubljane, pa sami s tem korakom pripoznajo svojo nesposobnost. Sicer je to tista točka, v katero neveden, ali nesposoben cenilec spravi vse, kar hoče in kolikor hoče, kakor v vrečo brez dna. Ako manjka pri blagu ali se isto v slabih prostorih pokvari, ako se primeri kaka nerodnost ali kaj drugega, vse se potlači v »vrednost blaga«, da se pr krije zguba nevednim ljudem.

Prodajalec na Mlinem, kjer ima naš konsum svojo malo filijalko, je v preteklem letu izkazal 800 K zgube. Mislimo torej, da je pri glavni zadrugi kaj takega še lažje mogoče, kjer je večji promet. Ne rečemo radi nepoštenosti, ampak radi nevednosti in nesposobnosti dotičnih voditeljev konsuma. Voditelj filijale se zdaj praska za ušesi, ker je moral kronce šteti, pozneje se pa bodo ostali zadržniki, ko pride do poloma.

Kdaj bodo pri zadržnikih iztirjali dolžno svoto 7229 K, bo preteklo mnogo časa, če bo sploh mogoče ta denar dobiti kdaj nazaj. (Lani je ta dolg znašal samo 803 K). Saj vsak ve, kako je s terjatvami. Dolg se hitro naredi, ko pa je treba seči v žep, ni denarja, ne blaga. Vname se jeza in nastane prepir, ako se dolžnika opomni in če se žuga s tožbo, je šele ogenj v strehi. To bomo kmalu doživeli, ker mora konsum zoper počasne dolžnike nastopiti tožno pot, če hoče redno delovati ali sploh obstati.

Še marsikaj bi se dalo reči o inventaru (cenjen 1385 K), o plačah (2137 K) in o voznini (2300 K), pa naj za danes to zadostuje. Že iz teh podatkov se lahko prevede, kako dobro posluje in napreduje naš konsum! Lahko bi se voditeljem v spomin poklical pregovor, ki pravi: Kar koli delaš, delaj previdno, pa glej na izid. A pri njih in njihovih privržencih je vsaka beseda zastoj, zato bodo pa slabo juho, katere se kuha, sami posrebal, in če bo enkrat pri plačevanju treba globoko seči v žep, naj se trkajo na prsi rekoč: Sami smo krivi! Pri takem nerazsodnem poslovanju s nesposobnimi ljudmi ne more konec drugačen biti kakor žalosten za vse udeležnike.

Z bližnjimi Gorjanci smo sosedu in dobri prijatelji, zato vemo, kaj se godi gori. Najiminennejša novica, katera je pred kratkim pretresla ves blejski kot, je ta, da so podnačelnika in blagajnika ondotnega konsuma potisnili skozi vrata in postavili pod kap, in se je načelnik vsled tega prostovoljno odpovedal tej časti. Žaloval je menda, ker zgubi glavno moč v zadrugi, saj sam ni zmožen voditi društva samostojno naprej. Nato je ondotni kaplan prevzel obojne posle, ne da bi bil pokazal spridevala trgovske sposobnosti. Ugovar-

jati mu nikdo ni upal, ker vsi tiče pod klerikalnim jarmom. Vse to kaže, da so tudi pri ondotnem konsumu nezdrave razmere, katerih težo bodo prej ali pozneje občutili vsi zadržniki gorjanski.

Računski sklep ondotne zadruge kaže razun malih sprememb iste pomanjkljivosti kot naš. Za prodano blago je prejela zadruga 64.729 K, čistega dobička pa izkazuje — neverjetno — 119 K. Te številke govore zadosti! Izposodila si je 3000 K, katerih je povrnila samo 1000 K. Dolg na izposojilih je narastel na 9700 K. Konsum ima za tirjati za blago pri zadržnikih 6304 K (lani 3337 K), pri nezadržnikih pa 190 K. Kako so se zadovolžili nezadržniki, ki po pravilih kupovati v zadrugi ne smejo, ni razumljivo. Dočim je blejski konsum dolžan na blagu 5949 K, izkazuje gorjanski 10.575 K dolga raznim firmam. Kako so narasli stroški selitve ondotne zadruge iz starih prostorov v nove na 55 K, ve samo tisti, ki jih je izplačal ali pa tisti, ki jih je prejel. Vedeti je treba, da so novi prostori samo dvajset korakov oddaljeni od starih: v novi posojilnični hiši. Ni bilo treba najemati konja in voza, ampak so vse lahko znosili brez tako velikih stroškov.

Tudi globa 40 K je vpisana, ker so menda nepostavno vino točili. Zdaj imajo gostilno v cerkovnikovem stanovanju. Rezervni fond znaša 449 K. Omenjati je še treba, da je pri obnem zboru povedal kaplan kot pregledovalec računov, da jih ni mogel pregledati, ker se ni spoznal iz njih in da so zato poklicali strokovnjaka iz Ljubljane, kateri jih je nazadnje v treh dneh v red dejal. Ta kaplanova izjava pove za pametnega zadržnika dovolj!

Dostavek. Ravnokar slišimo, da sili odstranjeni blagajnik gorjanskega konsuma zopet nazaj. Priporoča ga kaplan, kateri pravi, da z njim — blagajnikom namreč — konsum stoji in pade. Tudi načelnika, kateri pa je le slamat mož v odboru, hoče nazaj. Isti odbor, kateri je enega odstavil, z drugim pa zadovoljen bil, da odstopi, bo menda zopet oba potrdil. Ali ni več mož v Gorjah? Kaplan se je pri priporočilu teh dveh odbornikov tako razvnel, da je enega odbornika, ki mu je upal ugovarjati, pošteno ozmerjal in mu vrata pokazal. Ta se ni dal tako hitro v kozji rog ugnati. Beseda je dala besedo, sporekla sta se prav po gorjansko in konec je bil, da so vsi jezni odšli narazen. Končno besedo zna imeti sodišče.

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni svetnik Andolšek je predsedoval včeraj sledečim obravnavam deželnega sodišča:

1. **Tatvina.** Jože Kopač, delavec iz Zgornjih Pernič, je bil tožen tatvine. Ukraden je bilo namreč njegovi ženi in neki Urši Hribar, ki je pri Kopačevih stanovala, okroglih 160 K, uhani »murčkie« itd. Na dan tatvine sta šla zakonska Kopač zjutraj v cerkev. Ko sta nazaj prišla, je bila tatvina že storjena. Tat ni prišel skozi okno, temuž skozi neko luknjo poleg strehe. Najprvo so obdolžili ljubčka Urše Hribar, katerega je posebno Kopač »potunkal«. Potem se je pa izkazala tega nedolžnost in sum je letel na Kopača samega; posebno zato, ker je bilo v skrinjo tako ulomljeno, da je mogel to le on izvršiti. Tako je Kopač ljubčka Urše obdolžil, zadnji pa Kopača. Pravi tat pa je bogve kje in se smeje policajem in orožnikom ... Kopač je bil namreč tudi popolnoma oproščen.

2. **Prebrisana glavica.** 30. novembra m. l. je bil delavec Leopold Jereb iz Glinca obsojen na sedem mesecev težke ječe, ker je kradel. Mislil si je pa, da je bolj prijetno na prostem postopati, nego v temni luknji »znablje grizti«. Zato ni prišel, da bi se pustil zapreti. Postopal je rajši po Ogrskem in prišel potem zopet na Kranjsko. 24. prosinca mu je dala Marija Ložar na Ježici »jerpergo« in večerjo. Zjutraj se je čudila, ker je njen nepovabljeni gost izginil in z njim tudi nekaj obleke, dve ruti in spodnje krilo. To obleko je nesel Jereb k delavčevi ženi Franci Lužar na Glincah. Ta jo je skrila in zatajila ter je tudi Jereba pred orožniki skrivala. Jereb je ukradel tudi Franci Zorc in Antonu Korencu poselske knjižice; zadnji pa nima »pravega brihtka«. Tako jo je gonil, da so ga dobili. Bil je obsojen na 15 mesecev težke ječe s postom na 14 dni, potem bode šel v prisilnico. Kazen je bila zato tako stroga, ker je bil že tolikokrat predkaznovan. Ložar Franca pa je bila obsojena na šest tednov ječe s postom na 14 dni.

3. **Nevarni tiček.** 27letni dninar Janez Wolgemut iz občine Stražišče, ki je že večkrat predkaznovan, je nevarni

ptiček. Stražiti ga mora vedno par krepkih pestij, ker je že večkrat skušal pobegniti s silo. No, zdaj ga imajo zopet enkrat. Tožen je bil včeraj radi tatvine in drugih hudodelstev. Majnika meseca je »banda« z nekim tovarišem Viktorjem Bocom v Brodu. Ker je deževalo, je šel v neko hišo in hladnokrvno ukradel dežnik. V Logatecu je ukradel nekaj blaga, cel kup robcev, nekaj pletenine, par metrov svilnatoga traku in druge stvari. Dalje je bil tožen, ker se je okrog potepal brez dela in zaslužka. Preje enkrat je tudi nosil okrog puško, seveda brez dovoljenja. V neki krčmi je meni nič tebi nič pivo točil, ko ga zasačijo in vprašajo, kaj dela, je dejal: »Vodo bom pil!« — »Priatelj, to ni voda«, se mu je odgovorilo, »to je pivo«. In šel je zopet. Največjo tatvino pa je izvršil v noči od 12. do 13. marca v Črnučah. Ukradel je namreč nekemu posestniku iz hleva 50 K vrednega teleta, ga zaklal, zvezal in odnesel. Pustil je potem še hlevna vrata odprta, da se je še teletova mati prehladila in bi bila skoraj poginila. Pri zadnji obravnavi pa se je toženec jako nedostojno vedel, Boga klet in psal tako, da se je dvignila proti njemu i tožba radi motenja vere. — Toženec prizna vse in se roga celo sodnikom v obraz; vidi se mu, da mu je vsejedno, če ga prav na vislice obsodijo. No, obesili ga še ne bodo; sedel pa bo, in sicer dve leti v težki ječi s postom na mesec in potem bo odpotoval v — prisilnico.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. junija.

— **Gospodu dvornemu svetniku — j—.** Prijatelj našemu listu piše nam z Gorenjskega: V članku: »Polipi in — dobre« piše gospod — j— tudi, da je treba naglašati, »da zahteva naučno ministrstvo pri vsaki novi zgradbi srednješolski načeloma, da se jej vsaj brezplačno podari stavbišče«. Nočem oporekati, da ni to istina. Seveda med — zahtevati in — dobiti — je pa velik razloček. In da ne dobi naučno ministrstvo v vseh mestih brezplačnih stavbišč, hočem dokazati. Tudi od občinskega sveta graškega je ministrstvo dvakrat zahtevalo — brezplačna stavbišča za dve gimnaziji, pa občinski svet je oba krat sklenil vladi odgovoriti, da mestne finance tega ne dovoljujejo, in naučno ministrstvo je navzlic temu zidalo — dve krasni gimnazijski poslopji v Gradcu.

— **Okrajna učiteljska konferenca slovenskih in utrakvističnih šol** se je vršila danes od 8.—12. v risalnici mestne dekliške šole pri sv. Jakobu. Vdeležba je bila polnoštevna. Po praktičnem nastopu mestnega učitelja Fr. Marolta, kateri je obravnaval učno sliko iz nazornega nauka po formalnih stopnjah, sledilo je uradno poročilo okrajnega šolskega nadzornika g. A. Maierja. Ostale točke dnevnega reda so se izvršile običajnim načinom, omenjamo le, da sta bila kot delegata v deželno učiteljsko konferenco, ki se ima vršiti v prihodnjem letu, izvoljena g. učitelj L. Jelenc in g. nadučitelj Fr. Črnagaj. Kateheti so agitirali zopet za svojega kandidata, a zmagalo je tudi to pot napredno učiteljsko.

— **O postojnskem komisarju Eklu** nam prihajajo še nadaljne pritožbe, češ, da imenovani gospod ne strelja samo po pse, temuč tudi na drobne ptičke, ko isti baš gnezdi in valijo ter jih brez usmiljenja pobija. Koristnih ptičkov je v postojnskem kraju itak vedno manj, škodljivega mrčesa pa vedno več. Komisarjev šport potemtakem ni le brezsrčen, temuč za pokrajino škodljiv.

— **Učiteljske vesti s Štajerskega.** Dvorazredna šola na Humu pri Ormožu se razširi v trirazrednico. — Za nadučitelja k Sv. Jurju nad Pesnico pride g. Simon Vdenik, dosedaj vodja enorazrednice pri Mariji-Reki. V stalni pokoj gre nadučitelj v Šmarjeti pri Ptuj gosp. Josip Vobič. Na novo ustanovljeno dekliško meščansko šolo v Ptuj so poklicali učne moči iz trdih nemških pokrajin. Ravnatelj postane meščanski učitelj iz Brucka n. M. Jos. Löbel, kot učiteljici pa Antonija Prauser iz Volšperka, Ana Kaschowitz iz Losonca ter učitelj Jos. Just z Dunaja.

— **Izlet na Mrzlico.** Dne 22. in, ako bi bilo ta dan ugodno vreme, 23. t. m. priredi se povodom blagoslovljenja križa na Mrzlici velik izlet k Hausenbichlerjevi koči na Mrzlico. Vsi prijatelji krasnih naših planin se vabijo na ta izlet. Ob

10. uri blagoslovljenje križa, potem prosta zabava. Za dobro pijačo se bode skrbelo. Jedila pa naj vzame vsak seboj.

— **Pobegelnik župnik.** Svoječasno smo poročali, da je župnik D. Krmpotič zbežal iz Zagreba v Ameriko. Sedaj nam naznanja njegov dobri znanec, da je odšel dotični župnik v Ameriko na prošnjo škofa v Cansasu in z dovoljenjem svojega škofa v Senju, ki mu je tudi dal 850 K potnih stroškov.

— **Vapnenico je padel v Gradcu** pri Črnomlju 54letni kočar Jakob Zupec ter se zadušil.

— **Tat v Tivolskem gozdu prijet.** Danes dopoldne je mestni policijski stražnik Josip Bevc ujel v Tivolskem gozdu nevarnega tata Ivana Kruha iz Medvod, katerega že dlje časa zasleduje deželno sodišče v Ljubljani. Kruh je bil že več kakor sedemkrat zaradi tatvine kaznovan in je sedaj na sumu, da je pri posestniku Križaju v Sori ulomil v podstrešje in hotel pokrasti več obleke. Bil je prepoden. V Repnem in v Vodich je pokradel pri raznih posestnikih obleko, fižol, klobase, moko in druge reči. Vzel je, kar mu je prišlo pod roke.

— **Nezgoda.** Na južnem kolodvoru je pri nakladanju železa ponesrečil skladiščni delavec Franc Cunder, stanujoč v Jenkovih ulicah št. 11. Padlo mu je železo na levo roko in mu zmečkalo srednji prst.

— **Z nožem** je hotel napasti danes dopoldne na Trnovskem pristanu hlapec Ivan Mervar, stanujoč v Prisojnih ulicah, posestnikovega sina Franceta Breskvarja v Trnovskih ulicah št. 4, pa se je zbal užitniškega paznika.

— **Ukradena bicikla.** Dne 16. t. m. zvečer sta bila v Varaždinu dvema častnikoma ukradena bicikla, diamant št. 48.095 in Lucas št. 1006.

— **Desertiral** je včeraj zjutraj iz bramborske vojašnice nadomestni rezervist Ivan Vidmar.

— **Našel je** nekdo zlato damsko uro. Dotična dama, ki jo je izgubila, naj se oglasi v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

— **Mirozov** priredi jutri zvečer ljubljanska društvena godba po načrtu, ki smo ga že priobčili.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. junija 1902. Število novorojencev 12 (=17,8‰), mrtvorojenci 3, umrlih 25 (=37,1‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 6, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 2, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi je bilo tujcev 11 (=44‰), iz zavodov 12 (=48‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škrlatico 1 oseba.

* **Najnovejše novice.** Strop podrl se je v Kromeržu pri grajenju tehniške realke. Štirje zidarji so smrtonovorno poškodovani. Pred nekaj dnevi se je istotam dogodila slična nesreča. — V »Jupiterjevem« rovu so zopet našli eno mrtvo truplo. V rovu sta samo še dve žrtve katastrofe. — »La France Militaire« javlja, da je polkovnik Humbert znašel aparat, ki se lahko pritrdi na vse puške in kanone in ki prepreči popolnoma vsaki pok, dim in blisk. V neki študiji je razložil, da bi bila s porabo tega aparata vsaka vojska nemogoča. — Tolstoj se zopet izredno dobro počuti. Vsaki dan prebije tri ure izven postelje v svežem zraku. — Iz Baku se poroča, da v Bibi-Eibat že od pondeljka gori nafta. — Neki na dvoru v Belemgradu službujoči hlapec je ustrelil na dvornega nadzornika hlevov Mamilova, ker ga je leta odpustil iz službe, in potem sam nase. Mamilov je lahko ranjen. — Stotnik Rok Peršič se je v Budimpešti v nekem hotelu ustrelil. Vzrok samomoru ni znan. — V Asturiji na Španskem je prišlo pri slavnosti sv. Antona med romarji do pretepa, pri katerem je bilo 11 oseb ranjenih. Policija je aretirala 12 oseb. — Na južnem Francoskem pada že več dni sneg. — Otroka v peči so našli v Oseku. Dekla Ana Marković ga je porodila, zadušila in skrila v peč. — V priketni tovarni »Friderikove« v Berolinu je bil velik požar. Trije delavci so zgoreli. V rovu je baje še šestdeset delavcev. — Prvi ženski postajenačelnik v Avstriji. Na postaji Vilpian proge Bozen-Meran je 15. junija vstopila neka gospodična kot železniška uradnica v službo. Ker je šel prejšnji postajenačelnik v pokoj, imenovana je ona s 1. avgustom njegovim nasledni-

kom. Ministrstvo v Avstriji je napravilo s to novo naredbo svoj prvi poskus.

— **Škopost.** C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Krakovem je razpisalo službo blagajnika na postaji Chabówka. Službo dobi tisti poduradnik, ki je oženjen in ki se zaveže, da bosta oba — uradnik in žena — zaporedoma opravljala nočno službo. Eno noč mož, eno noč žena — blagajnica ne sme biti nikdar zapuščena. Žena dobi za to pomoč — 30 K na mesec! Potemtakem se ji plača vsaka noč z 2 K. Zares velikansko. A razen tega ostane mož brez žene in žena brez moža. Srečavala se bosta kvečjemu na pragu urada, sicer se ne bosta videla.

— **Konec slona »Frice«.** Barnum & Bayley sta imela velikanskega slona »Frice«, katerega so morali te dni usmrtiti. Barnum & Bayley sta bila v Toursu ter sta hotela odpotovati v Saumur. Ljudstvo je radovedno gledalo odhod velikanske družbe na kolodvor, zlasti pa so zanimali orjaški sloni, katerih je 16. »Frice«, ki je bil baje največji slon, kar jih je ujetih in ukročenih — bil je 2 m 60 cm visok in šele 48 let star — »Frice« je bil že več dni neraven. Ker je žele enega človeka usmrtiti in več ljudi raniti, so mu dali na vse štiri noge verige. Na kolodvor je moral korakati med dvema ženskima slonoma, da bi ostal miren. Toda prišel je na trg Pruneau se je grozno tuleč postavil na zadnji nogi. Dva strežaja sta se približala besni živali ter mu zvezala nogi z debelimi žicami. »Frice« je polomil dvoje dreves in divjal po trgu kakor stekel. Policija je poklicala oddelek vojakov na pomoč, vojski so zaprli vse ulice. Nato so slona električno ubili. Kožo dobi muzej mesta Tours. Slon je bil baje 100.000 frankov vreden, a ker je pobesnel, ni bil več za rabo.

— **Nesrečna rodbina.** V Mariascheinu na Češkem je umrla nedavno vdova H., katere mož je v modlanskem rovu na strašen način ponesrečil. In tako se je končala tragedija, ki se je začela že pred mnogimi leti. Ponesrečeni plezavec H. je imel pred davnim časom razmerje z nekim dekletom, ki je tudi postalo mati treh otrok. Tretjemu otroku je bila neka prijateljica H.-ove ljubice botra. V to se je H. zaljubil, zapustil je mater svojih otrok in se je z njeno bivšo prijateljico poročil. Ostavljena ljubica je skočila v Labo, toda ljudje so jo rešili. Oddala je svoje otroke tujim ljudem, sama je pa ostavila svojo domovino. Dva otroka sta umrla, najstarejši deček je prišel po mnogih težavah do kruha, ki pa tudi ni bil baš najboljši, in je vzel svojo mater k sebi. Dasi se ji ni godilo ravno dobro, bila je vendar na stava leta zadovoljnejša kot njena tekmovalka, katere mož je v rovu ponesrečil, en odrasel sin je utonil, a drugi je v Braziliji umrl. Sedaj je umrla vdova sama.

— **Loža v pariški operi.** Imeti v pariški operi ložo, to je nekaj posebnega, nekaj, s čimer se ne more vsakdo ponasati. Ne samo, da so lože jako drage, tudi za denar jih ni dobiti, ker so dedni predmet, ki ostane po cela stoletja v eni in isti rodbini. Tu ne koristijo navadno celó milijoni ničesar, le kdor spada k najvišji družbi, je tako srečen, da si more s časom abonirati ložo. A celó aristokrati morajo čakati šestokrat leta in leta — zaman. Le enkrat se je napravila izjema. Po smrti nekega barona je bila loža prosta; nje abonnement je znašal 11.000 frankov. Ložo bil bi imel dobiti grški poslanik Delyannis, ki ni bil le član najvišje družbe, ampak se je ponasal tudi z lepim premoženjem. Delyannis je bil torej prvi prosilec, toda ložo je dobila gospa — Humbert, sleparka, ki si je znala s svojimi zlaganimi in izposojenimi milijoni pridobiti velikanski vpliv in zveze tudi v aristokratskih krogih.

— **Svojega soproga iz ljubezni ustrelila** je neka dama v Ameriki. Rekla je, da ji je sicer žal, a je ob enem tudi vesela, ker ve, da ne bo mogel kake druge ljubiti.

Društva.

— **»Sokol« v Idriji.** Za sokolsko slavnost, katero priredi dne 20. julija »Sokol« v Idriji o priliki razvija prapora, določil se je naslednji spored: Dne 19. julija ob 6. uri zvečer sprejem gostov, kateri se pripeljejo ob 2. uri popoldne s poštima vlakoma v Logatec, ob 7. uri je slavnostna predstava v c. kr. rudniškem gledališču, po predstavi serenada in baklada na čast kumio, po serenadi komers v pivarni pri »črnom orlu«. Drugi dan, v nedeljo, dne 20. julija je dopoldan ogled mesta in ob pol 12. uri slovesno razvite prapora, nato obhod po mestu in defilovanje društev, zatem banket v že omenjeni pivarni. Ob pol 3. uri popoldan skušnja za skupne proste vaje, ob pol 4. uri pa začetek javne telovadbe, ki traja do 5. ure. Po telovadbi odkorakajo društva skupno k velikim narodnim veselici na »Zemljok«. — Za prigašene goste preskrbljeni bodo vozovi iz Logatec v Idrijo in nazaj, kakor tudi prenočišča. Bratskim sokolskim društvom, ki se udeležijo te slavnosti, se dopolje v kratkem načrt nastopa k prostim vajah. Odbor teži predvsem nato, da

bo javna telovadba najlepša in najzanimivejša točka te velike narodne slavnosti, da se tako pokaže pravo delovanje v slovenskih sokolskih društvih. K slavnosti so se povabila vsa bratska jugoslovanska sokolska društva in tudi bratje Čehi in Poljaki. Soditi po velikih pripravah, utegne postati ta slavnost lepa manifestacija slovenskega sokolstva.

Književnost.

— **Ferdo Becić: Kletev nezvestobe.** I. del. (»Slovenska knjižnica« snopič 107—109.) Drugi del izide meseca avgusta. Pri izdavanju večjih del napravljajo založništvo mnogo škode taki naročniki, ki so prenehali s kakim vmesnim snopičem; s tem je bil pokvarjen cel iztis. Ta škoda je bila doslej prav občutna. Zategadelj prosijo založniki naročnike, da sprejmejo na znanje ta pogoj: Naročniki smejo opustiti nadaljno naročevanje s snopičem, ki je dovršil kako delo, ali pa morajo vrniti brez odškodnine tiste snopiče, ki so šele pričetek kakemu delu. Roman »Kletev nezvestobe« konča s snopičem 114. Prvi del so dobili le naročniki, ki ničesar ne dolžujejo. Kdo pa nima plačano najmanj do snopiča 114, naj vpošlje čim prej naročnino vsaj za toliko snopičev, da bo plačan ta roman. »Kletev nezvestobe« je znamenito delo odličnega hrvatskega pisatelja. O romanu in pisatelju izpregovorimo več, ko izide vse delo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. junija. »Volks-Zeitung« objavlja danes jako senzacionalno razkritje, češ, da si je Körber nemško ljudsko stranko pridobil za vse uslužnosti v minolelem zasedanju le z vsestranskimi obljubami glede celjske slovenske gimnazije. Körber je baje dal stranki popolno zagotovilo, da se to vprašanje reši po nemških željah.

Praga 19. junija. »Národní Listy« ostro prijemljejo Körberja z ozirom na razkritje »Volks-Zeitung«. Ako je to razkritje resnično, napovedajo razdvoj med Slovani in Körberjevo vlado. Körberju očitajo slabo vest in neodkritosrčnost.

Dunaj 19. junija. Ministrskega predsednika Körberja je cesar sprejel danes ob 11. uri v posebni avdienci; minister Rezek pride jutri k avdienci.

Dunaj 19. junija. Nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje k slavnostim kronanja v Londonu dne 22. t. m. ter prispe tja 23. t. m. Spremljali ga bodo grof Nostitz, princ Henrik Liechtenstein, grof Tasilo Festetics, princ Pavl Sapieha in grof Ferdinand Bouquoi.

Dunaj 19. junija. Občinski svet v Floridsdorfu je sklenil priklopiti občino Dunaju. S tem bo dobila dunajska mestna občina 50.000 prebivalcev več.

Peterburg 19. junija. Sultanov adjutant je prišel sem ter ga je car Nikolaj sprejel. Prinesel je od sultana carju za dar več krasnih izdelkov iz sultanove porcelanske tovarne.

Draždane 19. junija. Kralj Albert je v agoniji. Srce mu jedva utripa in bolnik težko sope. Spodnji deli telesa so mu začeli močno zatekati. Vsa kraljeva rodbina je zbrana pri bolnikovi postelji.

London 19. junija. Zdravniki so zapovedali kralju mir z ozirom na napore prihodnjega tedna ob priliki kronanja. Naval ljudstva je že sedaj velikanski. Dospelo je v London že najmanj 1 milijon ljudi. Predlog, da bi se tujce nastanilo tudi v cerkvah, je naletel na odločen odpor pri cerkvenih oblastvih.

Narodno gospodarstvo.

— **Pristojbine za legaliziranje certifikatov o registriranju varstvenih znamk, za katere se želi imeti veljavnost tudi na Francoskem.** C. kr. trgovinsko ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bodo pristojbine za legaliziranje certifikatov o registriranju varstvenih znamk pri francoskem poslanstvu na Dunaju od zdaj naprej plačevale v kronski in ne v francoski veljavi, in sicer po razmerju, katero določi poslaništvo. Pristojbina za legaliziranje enega podpisa se je za zdaj določila z zneskom 11 K 76 h. Torej se bo v bodoče moral priložiti imenovani znesek vsakega eksemplara omenjenih certifikatov, za katere se hoče imeti veljavnost na Francoskem.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 19. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101-70
Skupni državni dolg v srebru	101-55
Avstrijska zlatna renta	120-90
Avstrijska krona renta 4%	98-75
Ogrska zlatna renta 4%	120-70
Ogrska krona renta 4%	97-95
Avstro-ogrski bančne delnice	1580—
Kreditne delnice	883-25
London vista	240-17 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-35
20 mark	23-47
20 frankov	19-08
Italijanski bankovci	93-80
C. kr. cekini	11-26

Žitne cene v Budimpešti

dné 19. junija 1902.

Termín.	sa	50 kg	K
Pšenica za oktober	..	50	7-97
Rž	..	50	6-58
Koruza	..	50	5-08
"	..	50	5-14
"	..	50	5-10
Oves	..	50	5-76

Efektiv.

5 vinarjev višji.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (Schauspieler-Lotterie). Opozorjamo svoje cenjene čitatelje, da se srečkanje vrši neprekinjeno dne 19. junija 1902 in da se vsi dobitki od zalagateljev izplačajo v gotovini z 10% odbitkom.

Kufekejeva

NAJBOLJŠA HRANA ZA ZDRAVE IN
v črevih bolne otroke

1357

1

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specijalit, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-16)

Deželna lekarna Milana Leustek-a v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Ivan Bučar, delavčev sin, 13 mes., Streliške ulice št. 15, pljučnica. — Marija Tiran, sprevednikova žena, 33 let, Marije Terezije cesta št. 14, jetika.

Dne 14. junija: Franja Verhovc, branjevka, 64 let, Breg št. 4, naduha. — Milutin Debevc, fin. koncipista sin, 11 mes., Franca Jožefa cesta št. 4, vnetje mežganske mrene.

Dne 15. junija: Meta Kastigar, gostija, 79 let, Mestni trg št. 6, vodenica. — Fran Ložar, črevljar, 38 let, sv. Petra cesta št. 58, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vikina nad morjem 206-2 m. Srednji srčni tlak 726-0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
18.	9. zvečer	731.5	13.6	sl. jug	dež	1.0 mm.
19.	7. zjutraj	731.8	11.5	sl. jvzhod	oblačno	
"	2. popoln.	730.9	21.2	sr. zahod	pol. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 13.9°, normala: 18.1°.

Šivilje in učenke

se takoj sprejmejo. (1412)

Mestni trg št. 3, III. nadstropje.

Spreten

trgovski pomočnik

vešč špecerijske stroke, se sprejme. Vstop 1. avgusta. (1386-2)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Izobražena gospodična

obeh deželnih jezikov v pisavi in govoru popolnoma vešč, trgovske korespondence vajena, želi vstopiti v kako pisarno tu ali na deželi. (1365-3)

Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.«.

Ges. kr. avstrijske državne žeznoznice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Črhod iz Ljubljane j. k. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj; čez Amstetten — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda).

Proga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** j. k. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyca, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten iz Lipske, Karlovih varov, Heba, Marijine vari, Plzja, Budejevice, Solnograda, Lince, Steyca, Pariza, Geneve, Curih, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja iz Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijine vari, Plzja, Budejevice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta. **Proga iz Novega mesta in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 1. uri 38 m popoldne iz Straže Toplice. Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 38 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** j. k. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 5. uri 28 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 3. uri 40 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** j. k. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 5. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 3. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1393)

Prijetno, jako zdravo

prebivanje na deželi

za poletje

v Medvodah

dve postaji od Ljubljane, s popolnoma novo opremo, tudi s kuhinjskim in namiznim orodjem. Tudi se odda še nekaj

stanovanj

murnim strankam v najem. — Na razpolago je kegljišče, igrišče za lawn-tennis v senčnatih nasadih in jako zdrava rečna voda za kopanje. — V kraju samem je poštni in brozjavni urad. (1414-1)

Vse cenjene ponudbe naj se pošiljajo **Franu Jarc-u**, lastniku, Medvode.

Stavbni kleparji

spretni, samostalni delavci, **dobé stalno službo**; istotako samostalen

instalateur za vodovode

pri (1415-1)

L. M. Ecker-ju v Ljubljani.

Vničujte

muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-101)

Najboljše sredstvo je ameriški

Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Išče se oženjen mlinar.

Mlin je v popolnoma dobrem stanu. Zraven mlina je hlev in stanovanje s kuhinjo, lep vrt, v katerem se pridelava dosti zelenjave. Tudi otroke ima lahko. Dosedanji mlinar je bil 30 in oni pred njim 10 let notri in vsak je lahko shajal. Polovica zaslužka pripada mlinarju. Opravičen je tudi z gospodarjevim konjem pripeljati ali odpeljati, ako je toliko, da mu z ročnim vozom to ni mogoče. Mlin je oddaljen 10 minut od vasi. Drva so mu na razpolago, ker ima gospodar žago poleg, tako tudi strelja za prešiče. — Prosilci z dobrimi spričevali naj se oglasijo pri posestniku gosp. **Alojziju Jakelju v Kranjski gori.**

Majhno posestvo

na prodaj!

Solidno zgrajena, z opeko krita hiša, urejena za gostilno in prodajalno, v **Krtni hiš. šte. 57**, preje last **Jožefa Pajer-ja**, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v **Prevojah**, pripravna za **stavbišče**, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja.

Natančneje izve se v pisarni Marije Terezije cesta šte. 16 („pri Žvokelj“), nasproti Kolizeja. (1358-7)

Danes zvečer ob 8. uri

žrebanje!

Loterija gledaliških igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobiček	à	50000 K
"	"	à 5000 "
"	"	à 3000 "
2 glavna dobitka	à	2000 "
5 dobitkov	à	1000 "
10	"	à 500 "
20	"	à 200 "
60	"	à 100 "
100	"	à 50 "
300	"	à 20 "
3500	"	à 10 "

Srečke à 1 K priporoča

J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v 10/2 gotovini po 10% odbitku. 25

Išče se za tukajšnjo špecerijsko trgovino

komptoaristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika z lepo pisavo.

Ponudbe pod „Komptoaristinja 111“ poste restante Ljubljana. (1411-1)

V hiši na Marije Terezije cesti št. 8 oddasta se takoj

2čedno meblovani mesečni sobi

in je ena cestnoležeča in s separatnim vvhodom. — Več se izve pri hišnem gospodarju v pritličji, na desno (1410-1)

Tri kolesa

jako dobro ohranjena, so prav po ceni na prodaj. (1409-1)

Ambrožev trg št. 3, III. nadstropje.

Proda se

iz proste roke nova, **enonadstropna hiša** z dvoriščem in sadnim vrtom v **Ljubljani** v prav lepi legi. (1394-2)

Kdor želi natančnejega pojasnila, naj se obrne pisмено na upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro: „L. B. 1999“.

Dekle

iz boljše hiše, večša trgovine s špecerijskim blagom, z dobrim spričevalom, **išče službe** v Ljubljani ali v okolici. 1397-2

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Spretna in dobro izurjena 1390-2

prodajalka

zmožna obeh jezikov, sprejme se v trgovino z galanterijskim blagom **P. Kostič-a v Celju**. Le pridne in samostojne delavke naj se ponujajo. Na starost se ne gleda.

Dijaki srednjih šol in vseučiliščniki

dobijo v **Gradcu** najboljšo preskrbljenost in stanovanje v **Hans-Sachsgasse 5**, III. nadst. Možno tudi čez počitnice, da se nauče nemščine. (1413-1)

Pozor

trgovci in gostilničarji!

Kranjske

salame

zelo okusne kakovosti, 1 kg. 1 gld. 20 kr., razpošilja od 5 kg. naprej po pošti in železnici proti povzetju

Dragotin Novak

v Trebnjem, Dolenjsko.

Solventni agenti,

trgovci, gostilničarji itd., ki se zanimajo za zastopstvo in za samoprodajo esenčnih specialitet deloma na lasten račun, deloma proti visoki proviziji, naj pošljejo svoje ponudbe z navedbo referenc pod šifro »Guter Verdienst 500« na anončno ekspedicijo **Edvarda Brauna, Dunaj I., Liebenberggasse 2.** (1375-2)

J. WANEK

krznar in izdelovalec čepic

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Velika zaloga vsakovrstnih čepic in vseh v stroko spadajočih predmetov. (1372-2)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Stanovanje

z 2 sobama, s kuhinjo in pritliklinami, se takoj odda v **hôtelu „Triglav“ v Lescah.** (1392-2)

Henrik Kenda Ljubljana.

(1376-2)

»Krasne najnovjše svile za prati in elegantne

trpežne svilene foulard obleke so ravno

*** v veliki izbi dospele. ***

Uzorcji na zahtevanje franke proti urnitvi.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«